

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Programma Medeoverheden/
Spreidingswet

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
28 mei 2026

Onze referentie
-

verslag

Ambtelijke gesprek gemeente Koggenland

Omschrijving	Gesprek in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht Spreidingswet
Vergaderdatum en - tijd	26 augustus 2026, 10:00 – 10:30
Vergaderplaats	Digitaal
Aanwezig	[REDACTED] (JenV), [REDACTED] (JenV), [REDACTED] (gemeente Koggenland) en [REDACTED] (gemeente Koggenland)
Afwezig	

1. Opening en doel van het gesprek

Het doel van het gesprek is verificatie van de cijfers en informatie opvragen bij gemeente hoe zij gaan voldoen aan de wettelijke opgave.

2. Communicatie en cijfers

- De Spreidingswet is van kracht, daarmee hebben gemeenten sinds 1 juli 2025 een wettelijke taak om de opvangplekken te realiseren die zij bij het verdeelbesluit hebben gekregen.
- Gemeente had een opgave van 149 asielopvangplekken (waarvan 0 AMV), er zijn 0 asielopvangplekken gerealiseerd.
- Gemeente heeft gemotiveerd gereageerd op het informatieverzoek.

3. Plan en aanpak gemeente om opgave te realiseren

- Vanaf 2024 heeft de gemeente Koggenland zich hardgemaakt voor de realisatie van asielopvangplekken in zowel de gemeente als in de regio Westfriesland.
- Begin 2024 is op verzoek van de raad een ambtelijke locatieverkenning in Koggenland uitgevoerd. Dit heeft geresulteerd in een gros- en shortlijst van mogelijke asiellocales in Koggenland. Eén van de locaties op deze shortlijst betrof locatie A7. De gemeenten Hoorn en Koggenland hebben zich in 2024 - ambtelijk en bestuurlijk - nauw ingespannen om gezamenlijk een azc voor 550 asielzoekers (= gezamenlijke taakstelling) te realiseren in Berkhout, op de grens tussen beide gemeenten. Het voorstel hiertoe is op 21 oktober 2024 door (een meerderheid van) de raad van Koggenland afgewezen. Daarbij heeft een meerderheid van de raad kenbaar gemaakt dat zij de voorkeur geeft aan een kleinschalige opvangvoorziening voor haar wettelijke taakstelling.

- Na genoemde raadsvergadering van 21 oktober 2024 is in besloten setting met de raad verder gekeken naar alternatieve opvanglocaties in Koggenland. Daartoe heeft de raad in december 2024 één locatie uit de shortlijst aangewezen voor een nader locatie-/haalbaarheidsonderzoek, met een tweede locatie uit deze shortlijst als alternatieve locatie.
- De gesprekken over de locatie die op dat moment de eerste voorkeur van de raad had, hebben lang geduurd. Reden hiervoor was dat de eigenaar van de beoogde locatie eerst tot overeenstemming wenste te komen met het COA, de gemeente en de provincie over de voorwaarden waaronder de locatie voor asielopvang kon worden ontwikkeld. Daarnaast bemoeilijkten de vereiste zorgvuldige (voorbereiding van) besluitvorming binnen het college en de raad, alsook de verkiezingen op landelijk (oktober 2025) en gemeentelijk niveau (maart 2026) op dat moment een spoedige ter beschikking stelling van een locatie ter realisatie van asielopvang.
- Nadat de gemeente constateerde dat COA en grondeigenaar er niet uit kwamen, is er door de gemeente geïntervenieerd. De gemeente constateerde dat zonder interventie dit proces tussen COA en grondeigenaar langdurig zou kunnen zijn en een uitvoering van de Spreidingswet een weg van lange adem. In mei 2026 is de knoop over deze locatie doorgehakt: het langdurige gesprekstraject met de eigenaar en het COA heeft niet tot definitieve overeenstemming geleid en de gemeente heeft daarop besloten het traject om die reden niet verder te vervolgen. Het is de gemeente die aldus druk op het traject heeft gezet en nadrukkelijk de regie naar zich toegetrokken heeft.
- Vervolgens is - uitgaande van het raadsbesluit van december 2024 - gekeken naar de tweede locatie die de raad voor nader onderzoek heeft aangewezen. Deze locatie is eigendom van de gemeente. Zowel het COA, de provincie als de gemeente achten deze locatie kansrijk. De planning voor deze locatie ziet er op dit moment als volgt uit:
 - Op 22 september a.s. neemt het college een besluit over de ter beschikking stelling van de beoogde asiellootatie, en wordt de locatie op dezelfde datum openbaar gemaakt.
 - Op 16 november a.s. neemt de raad een besluit over de locatie.
- Ter voorbereiding op genoemde besluitvorming heeft de gemeente een concept bestuurs- en huurovereenkomst opgesteld ten behoeve van de ter beschikking stelling van voornoemde locatie aan het COA. Daar is contact over met het COA. Er is ook een concept omgevingsplan opgesteld, en een uitgebreid informatie- en communicatietraject opgezet.
- De gemeente communiceert reeds vanaf begin juli 2026, in eigen regie, over het proces dat wordt doorlopen ten aanzien van de asielopvang in Koggenland. Verder zijn of worden er onder meer weerbaarheidstrainingen aangeboden aan het college, de raad en de ambtelijke organisatie.
- De raad van Koggenland wordt gedurende dit traject steeds volledig meegenomen in de ontwikkelingen rondom de asielopvang.
- De beoogde asiellootatie in Koggenland betreft een perceel grond, waarop door het COA een opvang gerealiseerd dient te worden. Het COA heeft ingestemd met het voorgestelde tijdsplan vanuit de gemeente, alsook met de realisatie van de locatie onder regie van het COA. De asiellootatie kan na goedkeuring van de raad aan het COA ter beschikking worden gesteld voor realisatie. Na deze ter beschikking stelling is het aan het COA om tot realisatie van de locatie over te gaan. Tussen de gemeente en het COA is afgesproken dat - mede gezien de tijdsplanning en het nog benodigde

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Programma Medeoverheden/
Spreidingswet

Datum
26 augustus 202628 mei 2026

Onze referentie
-

vergunningstraject - de locatie in de loop van 2027, doch uiterlijk Q3 2027, in gebruik kan worden genomen door het COA. De bestuursovereenkomst kent een looptijd van maximaal vijf jaar, voor 149 reguliere asielopvangplekken.

- Gelet op de eerdere besluitvorming door de raad en de wijze waarop de raad gedurende het traject is meegenomen, wordt ervan uitgegaan dat (de meerderheid van) de raad zich kan vinden in zowel de ter beschikking te stellen locatie als de uitwerking hiervan.
- De gemeente benadrukt dat zij zich hard maakt voor een zorgvuldige uitvoering van de Spreidingswet, voor de duur van maximaal vijf jaar zoals wordt vastgelegd in de bestuursovereenkomst. Voor deze inzet vraagt de gemeente nadrukkelijk bestuurlijke commitment van zowel het COA als het ministerie op deze afgesproken periode. Het feit dat elders in het land locaties recentelijk langer open moesten blijven dan overeengekomen, ondermijnt dit commitment. Dit tast het bestuurlijke speelveld aan: het wordt voor bestuurders steeds lastiger om het vertrouwen van de gemeenschap te behouden, die de overheid hierdoor steeds vaker als een onbetrouwbare partij ervaart.
- Daarnaast heeft de gemeente het ministerie verzocht inzicht te geven in eventuele ontwikkelingen die de komende periode van invloed zouden kunnen zijn op de maatschappelijke en bestuurlijke besluitvorming rondom asiel. Dergelijke ontwikkelingen zijn op dit moment niet bekend bij het ministerie.

4. Afspraken en vervolg

- Het gespreksverslag wordt opgesteld en aan de gemeente gestuurd. Verzocht wordt binnen een week te reageren op eventuele feitelijke onjuistheden.
- Na het ambtelijk gesprek zal gewogen worden zij naar de volgende trede op de toezichtsladder gaat. Mocht een gemeente niet voldoen en doorgaan naar trede drie, dan zal zij uitgenodigd worden voor een bestuurlijk gesprek. De gemeente zal over dit besluit dan nog geïnformeerd worden.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Programma Medeoverheden/
Spreidingswet

Datum
26 augustus 202628 mei 2026

Onze referentie

-

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen